

Bank Spółdzielczy w Oleśnicy

Grupa BPS

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

Z DZIAŁALNOŚCI

BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W OLEŚNICY

w 2023 Roku

Oleśnica, 15 marzec 2024 roku

OGÓLNE DANE O BANKU

STAN PRAWNY I ORGANIZACJA BANKU

Firma : Bank funkcjonuje pod pełną nazwą : Bank Spółdzielczy w Oleśnicy z siedzibą:

56-400 Oleśnica, ul. Wrocławska 36;

Teren działania :

Zgodnie ze Statutem i obowiązującymi normami prawnymi Bank ma prawo prowadzić uniwersalną działalność bankową na terenie całej Polski. Bank prowadzi działalność wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Organizacja :

Bank nie posiada podmiotów zależnych na zasadzie skonsolidowanej. Bank nie działa w holdingach, o których mowa w art. 141f i nie zawierał umów wsparcia finansowego, o których mowa w art. 141t ustawy Prawo Bankowe. Bank został uznany przez BFG, w ramach „resolution”, za znaczący systemowo realizujący zadania krytyczne w systemie bankowym.

Forma prawna :

Forma prawna prowadzonej działalności: Spółdzielnia. Wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy KRS pod numerem: 0000124429, NIP: 911-000-48-54.

Podstawę prawną działania Banku Spółdzielczego w Oleśnicy stanowią :

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo Bankowe z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku - o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- ustawa z dnia 16 września 1982 roku – Prawo Spółdzielcze z późniejszymi zmianami
- Statut Banku Spółdzielczego w Oleśnicy
- Rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego,
- inne regulacje implementowane do porządku prawnego Polski z przepisów Unii Europejskiej

Podstawowe działania Banku obejmują następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów,
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6) udzielanie pożyczek pieniężnych,
- 7) operacje czekowe i wekslowe,
- 8) świadczenie usług płatniczych i wydawanie pieniądza elektronicznego,
- 9) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 10) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 11) udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- 12) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 13) pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego,

Dane podstawowe :

Średnia liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wyniosła 175,26. Bank w 2023 roku osiągnął zysk przed opodatkowaniem w wysokości 36 381 646,11 zł. Podatek dochodowy w 2023 roku wyniósł 8 147 979,00 zł. Zysk netto 28 233 667,11 zł.

Stopa zwrotu z aktywów ROA obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wynosi **2,11%**.

Jednostki organizacyjne :

Bank Spółdzielczy w Oleśnicy świadczył w 2023 roku swoje usługi poprzez 13 jednostek organizacyjnych ulokowanych w województwach dolnośląskim i wielkopolskim. Działalność operacyjną prowadzi w Centrali, 11 oddziałach i fili. 11 oddziałów i filia z centralą stanowią własność banku, w jednym oddziale działalność prowadzona była w oparciu o wynajem. W 2021 roku w związku ze stanem epidemii i działaniami rządu ograniczającymi aktywność gospodarczą i społeczną Zarząd zdecydował o likwidacji wszystkich dotychczasowych filii Banku, natomiast w 2022 r. przekształcił oddział w filię kierując się koniecznością zapewnienia rentowności funkcjonowania Banku.

Obecnie funkcjonuje w lokalizacjach:

CENTRALA: 56-400 Oleśnica, ul. Wrocławska 36,

tel. (71) 314-40-81 lub 398-00-60;

fax (71) 314-49-96;

Internet: [http:// www.bsolesnica.pl](http://www.bsolesnica.pl)

Oddział w Oleśnicy

56-400 Oleśnica, ul. Lwowska 31/0.2B

tel.(71) 3977610

Bierutów

56-420 Bierutów, ul. Mickiewicza 25A

tel.(71) 3140972

Długoleka

55-095 Mirków, Długoleka, ul. Robotnicza 14

tel.(71) 3153290

Dobroszyce

56-410 Dobroszyce, ul. Oleśnicka 18

tel. (71) 3140907 / 3140908

Dziadowa Kłoda

56-504 Dziadowa Kłoda, ul. Kolejowa 1

tel./fax (62) 7851758 / 7851851

Kostomłoty

55-311 Kostomłoty, Rynek 26

tel. (71) 3961200

Międzybórz

56-513 Międzybórz, ul. Kolejowa 22

tel. (62) 7856049 / 7856094

Mikstat

63-510 Mikstat, ul. Kaliska 1

tel. (62) 7310017 / 7310104

Syców

56-500 Syców, Pl. Wolności 13-14/12

tel. (62) 7852520

Siechnice

55-011 Siechnice, ul. Jana Pawła II 27B

tel. (71) 3116330

Twardogóra

56-416 Twardogóra, ul. Długa 1

tel. (71) 3140983

Filia Oddziału w Kostomłotach

Mietków

55-081 Mietków, ul. Kolejowa 29

tel. (71) 3328101

Majątek :

Wartość księgowa majątku netto w postaci nieruchomości Banku opiewa na kwotę 13 461 861,02 zł, a wartości niematerialne i prawne wynoszą 268 303,76 zł. Majątek Banku odpowiada wartości 20% kapitału Banku.

Zarządzanie :

W 2023 r. Zarząd Banku pracował w składzie:

Aleksander Dachowski	Prezes Zarządu
Wojciech Niedbała	Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Pichliński	Wiceprezes Zarządu

W 2023 roku Zarząd odbył 89 protokołowanych posiedzeń, podejmując 254 uchwały w sprawach dotyczących bieżącej działalności Banku. Były to uchwały dotyczące szeroko rozumianej organizacji banku, działalności społeczno-gospodarczej, kredytowej, depozytowej i wiele innych m.in. :

- w sprawie struktury organizacyjnej Banku Spółdzielczego w Oleśnicy.
- w sprawie przyjęcia Strategii finansowania - Planu pozyskania i utrzymania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania na lata 2023 - 2025
- w sprawie finansowania działalności gospodarczej.
- w sprawie przyjęcia zmian w Strategii działania Banku Spółdzielczego w Oleśnicy na lata 2023 –2027
- w sprawie przyjęcia „oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu w banku spółdzielczym w Oleśnicy
- w sprawie zmian w zarządzaniu ryzykiem braku zgodności w BS w Oleśnicy.
- w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.
- w sprawie postępowania w przypadku istotnych zmian lub zaprzestania opracowywania wskaźników referencyjnych stosowanych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.
- w sprawie zmian w polityce bezpieczeństwa informacji w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.
- w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy
- w sprawie organizacji pracy oddziałów banku.
- w sprawie wprowadzenia Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Banku Spółdzielczego w Oleśnicy w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu.
- w sprawie wprowadzenia do oferty Banku Spółdzielczego w Oleśnicy nowych produktów w tym ubezpieczeniowych.

- w sprawie przyjęcia Planu marketingowego Banku Spółdzielczego w Oleśnicy na rok 2024.
- w sprawie wprowadzenia instrukcji identyfikacji, rejestracji i raportowania odstępstw występujących w procesie kredytowym w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.
- w sprawie wprowadzenia zmian w Instrukcjach zarządzanie ryzykami w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy
- w sprawie wprowadzenia zmian w Zasadach rachunkowości Banku Spółdzielczego w Oleśnicy
- w sprawie wprowadzenia Matrycy funkcji kontroli

Działalność :

Bank prowadzi działalność uniwersalną koncentrując się na obsłudze przedsiębiorstw. Ogromne znaczenie dla Banku ma współpraca z samorządami terytorialnymi.

Chcąc sprostać wymaganiom Klientów, Bank dokonuje modernizacji placówek wyposażając je w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie. Działania te w roku bieżącym będą kontynuowane.

Rozwój infrastruktury Banku :

Łączna wartość inwestycji rzeczowych w roku 2023 przekroczyła sumę 1,76 mln zł.

Nakłady inwestycyjne poniesione w 2022 i 2023 roku

Symbol grupy	Wyszczególnienie	Nakłady poniesione w okresie 01.01.2022r.-31.12.2022r.	Nakłady poniesione w okresie 01.01.2023r.-31.12.2023r.
0	Grunty	-	-
1	Budynki i lokale	15 375,00	345 693,85
3, 6	Kotły i maszyny energetyczne oraz urządzenia techniczne	104 846,76	100 072,71
4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania (w tym komputery)	133 604,26	393 410,56
5	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	2 062,00	2 574,01
7	Środki transportu	-	-
8	Narzędzia przyrządy, ruchomości i wyposażenie	98 643,73	161 234,10

WNiP	Oprogramowanie, licencje	166 623,54	229 836,57
	Nakłady na inwestycje rozpoczęte wg stanu na koniec roku 31.12.2023	-	530 751,22
Razem		521 155,29	1 763 573,02

Plan nakładów inwestycyjnych w roku 2024 związanych z planami utrzymania właściwego poziomu technicznego oraz mających na celu ograniczenie skutków ryzyka operacyjnego zakłada:

Lp.	Wyszczególnienie	Szacowany nakład brutto
1	Nakłady na remonty/modernizację obiektów Banku	1 957 010,00
2	Nakłady na wyposażenie/drobny sprzęt biurowy Centrali i Oddziałów Banku	267 850,00
3	Nakłady na wartości niematerialne i prawne	1 500 000,00
4	Wydatki teleinformatyczne (sprzęt komputerowy i urządzenia sieciowe)	455 000,00
Razem planowane nakłady inwestycyjne		4 179 860,00

Wydatki inwestycyjne realizowane przez Bank mają w zdecydowanej większości zapobiec deprecjacji majątku i utrzymaniu właściwego poziomu kultury technicznej i informatycznej.

Oprócz standardowych produktów bankowych w ofercie usług i produktów oferowanych przez Bank znajdują się również wszystkie produkty bankowe dostarczane drogą elektroniczną konsekwentnie modyfikowane w miarę rozwoju poziomu informatyzacji procesów bankowych.

Inne podejmowane działania organizacyjne

Bank dokonał przekształcenia Oddziału w Mietkowie w Filię organizacyjnie podległą Oddziałowi w Kostomłotach kontynuując nieprzerwaną realizację wszystkich procesów krytycznych:

- proces bezpośredniej obsługi Klientów kredytowych i depozytowych,
- rozliczenia międzybankowe,
- bankowość internetową,
- zaopatrzenie w gotówkę i ciągłość działania bankomatów.

W okresie 2023 roku nie wystąpiły przerwy pracy Banku oraz zakłócenia w dostawie usług świadczone przez podmioty zewnętrzne.

CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU

STRUKTURA PASYWÓW I AKTYWÓW BANKU

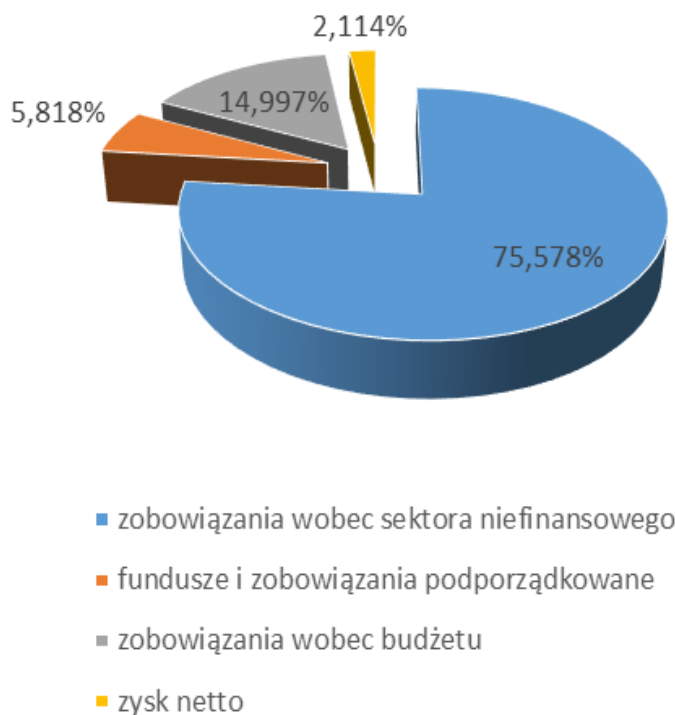
PASYWA (SKĄD POCHODZĄ POSIADANE PRZEZ BANK ŚRODKI FINANSOWE)

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023	Udział
1	Zobowiązania wobec sektora finansowego	54 182,02	0,004%
2	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	1 009 486 681,95	75,578%
3	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	200 312 220,93	14,997%
4	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	13 836 715,36	1,036%
5	Koszty i przychody rozliczane w czasie	951 894,58	0,071%
6	Rezerwy	5 106 736,80	0,382%
7	Zobowiązania podporządkowane	10 000 000,00	0,749%
8	Fundusz udziałowy	874 600,00	0,065%
9	Fundusz zasobowy	63 866 573,00	4,782%
10	Fundusz z aktualizacji wyceny	2 963 804,31	0,222%
11	Wynik finansowy netto roku obrotowego	28 233 667,11	2,114%
	Razem pasywa	1 335 687 076,06	100,00%

W strukturze pasywów na dzień 31.12.2023 rok najważniejszą pozycją są zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które stanowią 75,578% pasywów ogółem. Kolejną pozycją są

zobowiązania wobec sektora budżetowego stanowiąc w pasywach 14,997%, a fundusze własne i zobowiązania podporządkowane 5,818% pasywów ogółem. Zysk netto za 2023 rok stanowił 2,114% pasywów.

Struktura podstawowych pasywów na dzień 31.12.2023 rok

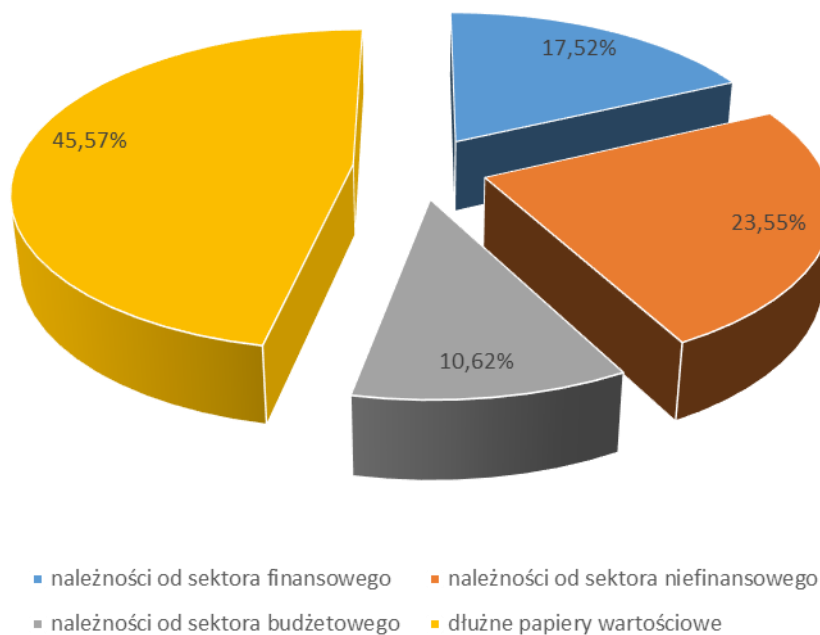
AKTYWA (W CO ZAINWESTOWAŁ BANK POSIADANE ŚRODKI FINANSOWE)

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023	Udział
1.	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	11 340 082,24	0,85%
2.	Należności od sektora finansowego	234 014 485,93	17,52%
3.	Należności od sektora niefinansowego	314 501 388,77	23,55%
4.	Należności od sektora budżetowego	141 821 942,95	10,62%
5.	Dłużne papiery wartościowe	608 632 309,69	45,57%
6.	Udziały lub akcje w innych jednostkach	6 649 653,76	0,50%

7.	Wartości niematerialne i prawne	268 303,76	0,02%
8.	Rzeczowe aktywa trwałe	13 461 861,02	1,01%
9.	Inne aktywa	1 708 142,72	0,13%
10.	Rozliczenia międzyokresowe	3 288 905,22	0,25%
	Razem aktywa	1 335 687 076,06	100,00%

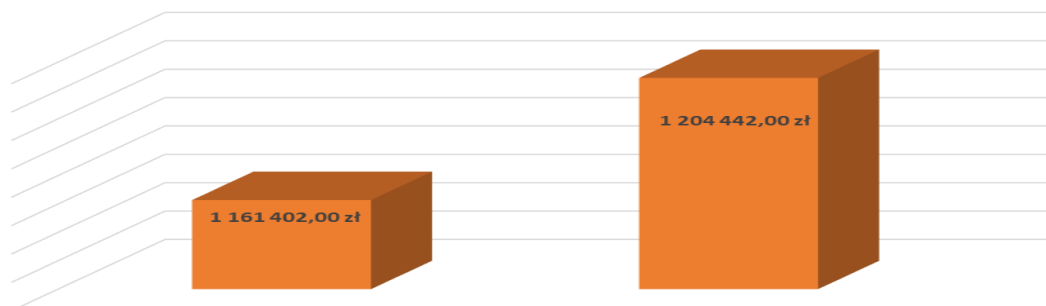
W strukturze aktywów Banku na dzień 31 grudnia 2023 roku najważniejsze miejsce zajmują papiery wartościowe stanowiące ponad 45,57%. Pozostałymi pozycjami są należności od sektora niefinansowego 23,55% i sektora finansowego 17,52%. Należności od instytucji rządowych i samorządowych stanowią 10,62% aktywów.

Struktura podstawowych aktywów na dzień 31.12.2023 rok

DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA

Wyszczególnienie	31.12.2022	31.12.2023
Depozyty (wartość nominalna)	1 161 402	1 204 442

W 2023 roku nastąpił wzrost poziomu przyjętych przez Bank depozytów o ponad 40 mln zł.

Źródła pozyskania depozytów z rynku na dzień 31.12.2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2023	Udział % w portfelu
1	Pomocnicze instytucje finansowe	54 182,02	0,00%
2	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	231 955,42	0,02%
3	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	179 882 911,84	14,93%
4	Przedsiębiorcy indywidualni	67 243 699,53	5,58%
5	Osoby prywatne	596 699 448,41	49,54%
6	Rolnicy indywidualni	107 705 651,75	8,94%
7	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	52 565 101,63	4,36%
8	Instytucje rządowe szczebla centralnego	6 690,51	0,00%
9	Instytucje samorządowe	200 051 993,92	16,61%
10	Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,00	0,00%
Razem		1 204 441 635,03	100,00%

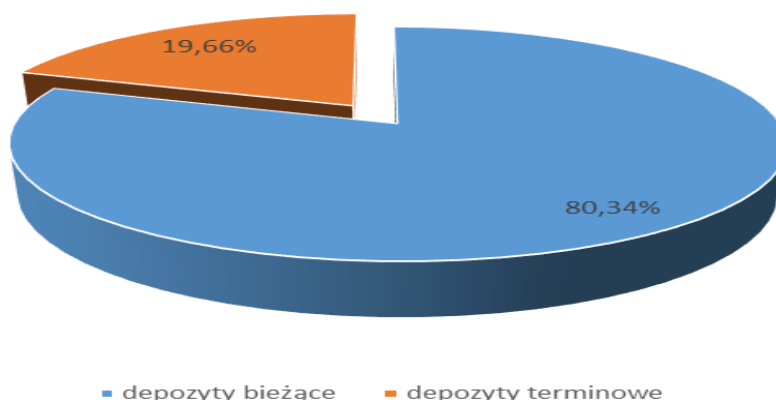
Według stanu na 31.12.2023 roku podstawowe źródło depozytów dla Banku stanowiły depozyty osób prywatnych (49,54%), przedsiębiorstw i przedsiębiorców (20,54%) oraz rolników (8,94%). Depozyty sektora samorządowego stanowiły 16,61% ogółu depozytów.

Struktura terminowa depozytów

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na:	
		2023-12-31	
		w zł	%
1.	depozyty bieżące	967 613	80,34
2.	depozyty terminowe	236 829	19,66

Większość zgromadzonych depozytów znajdowała się na rachunkach bieżących stanowiąc 80%, lokaty terminowe stanowiły niecałe 20%.

Graficzna struktura terminowa depozytów

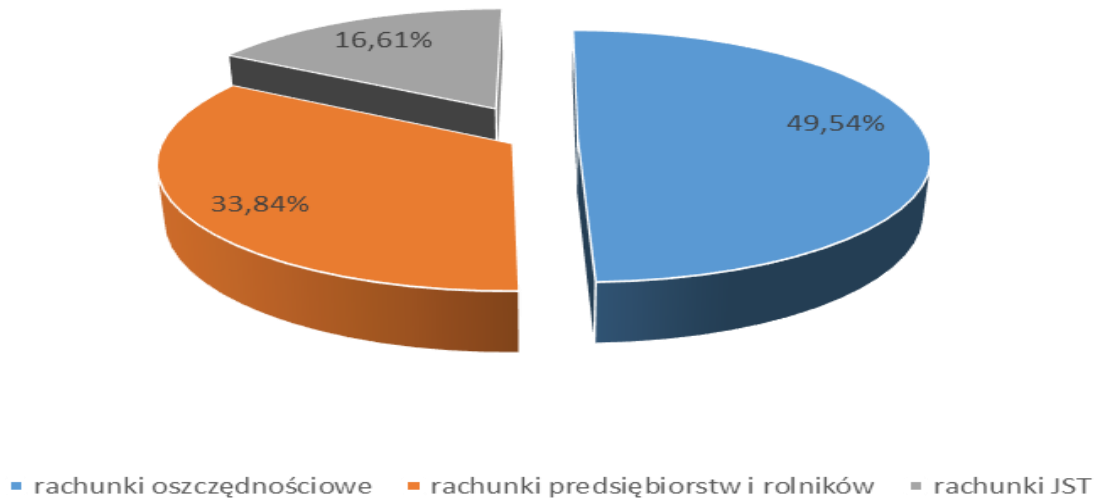
Struktura podmiotowa depozytów w 2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023	%
I.	Rachunki oszczędnościowe	596 699	49,54%
1.	bieżące rachunki oszczędnościowe	401 565	33,34%
2.	terminowe rachunki oszczędnościowe	195 134	16,20%

II.	Pozostałe zobowiązania wobec sektora niefinansowego	407 630	33,84%
1.	bieżące zobowiązania	373 567	31,02%
2.	terminowe zobowiązania	34 063	2,83%
III.	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	200 059	16,61%
1.	bieżące zobowiązania wobec sektora budżetowego	192 427	15,97%
2.	lokaty terminowe sektora budżetowego	7 632	0,063%
IV.	Zobowiązania wobec sektora finansowego	54	0,01%
1.	bieżące zobowiązania wobec sektora finansowego	54	0,01%

Według stanu na 31.12.2023 roku depozyty zgromadzone na rachunkach oszczędnościowych stanowiły **49,54%** depozytów ogółem, przedsiębiorstw, przedsiębiorców i rolników **33,84%**, a instytucji sektora budżetowego **16,61%**.

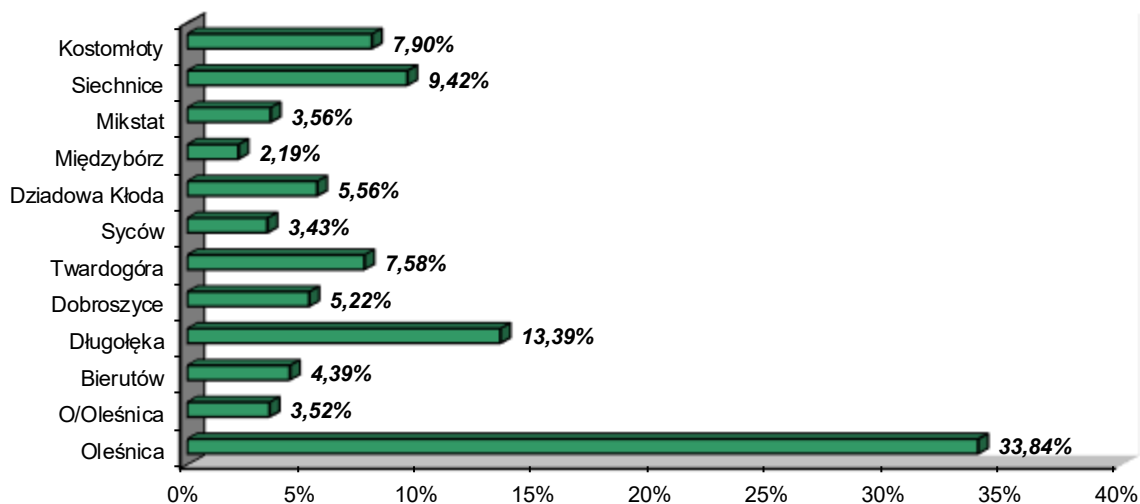
Graficzna struktura depozytów

Udział oddziałów w portfelu depozytowym jako miara ich aktywności w tym obszarze kształtuje się na niżej prezentowanym wykresie:

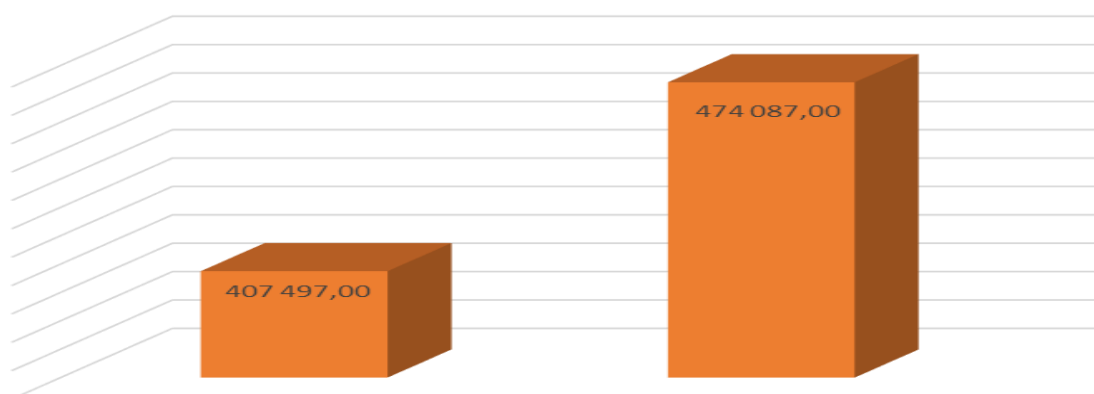
Aktywność oddziałów Banku w działalności depozytowej

% Depozytów ogółem

DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

Wyszczególnienie	31.12.2022	31.12.2023
Kredyty (wartość brutto)	407 497	474 087

W strukturze aktywów kredyty udzielone sektorowi niefinansowemu i budżetowemu stanowią 35,49%

Bank udziela kredytów na różne cele, a największe zaangażowania notuje w administracji publicznej (29,80%), rolnictwie (11,39%) i budownictwie (6,51%), kredyty osób prywatnych (fizycznych) stanowią 29,06 % portfela

Koncentracja branżowa portfela kredytowego

Sektor gospodarczy	Struktura % kredytów
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	29,80
Budownictwo	6,51
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,06
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,59
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,55
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,04
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4,07
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1,95
Edukacja	0,19
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5,35
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,51
Pozostała działalność usługowa	0,29
Przetwórstwo przemysłowe	4,57
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11,39
Transport i gospodarka magazynowa	2,07
Kredyty osób prywatnych (fizycznych)	29,06

Koncentracja terminowa portfela kredytowego

Lp.	Okres	Udział % w portfelu
1	Do 1 roku łącznie z kred. w rachunkach bieżących	17,88
2	Powyżej 1 roku do 2 lat	9,74
3	Powyżej 2 do 5 lat	23,42

4	Powyżej 5 lat	48,97
---	---------------	-------

Prawie połowa kredytów udzielanych jest na okres dłuższy niż 5 lat, kredyty krótkoterminowe stanowią około 18 % portfela kredytów

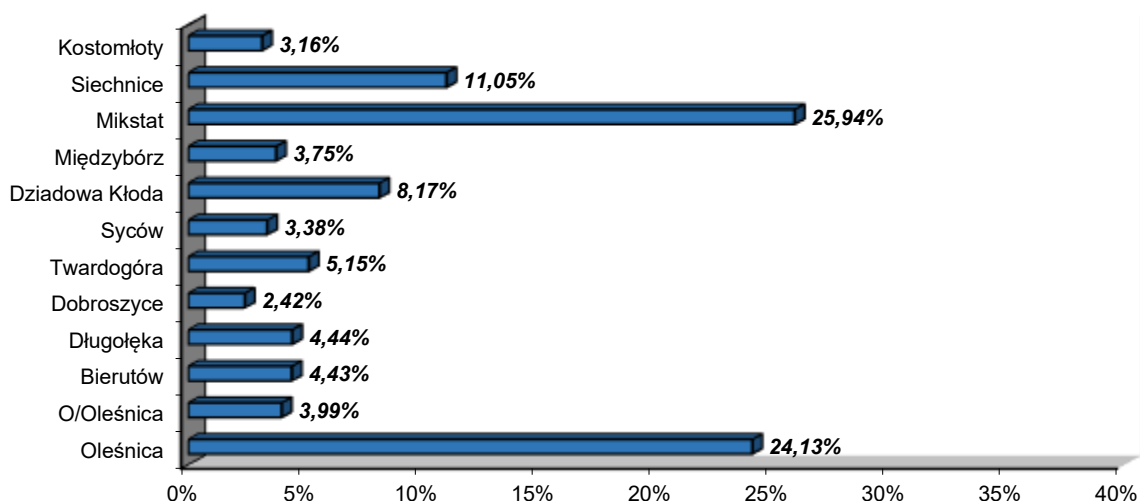
Portfel kredytowy Banku zawiera 7 % kredytów nieregularnych.

Struktura ryzyka kredytowego w portfelu brutto na dzień 31.12.2022 roku w tys. zł.

Wyszczególnienie	31.12.2023	%
Kredyty w sytuacji regularnej	440 995	93,01
Kredyty w sytuacji nieregularnej	33 120	6,99
kredyty poniżej standardu	16 173	3,41
kredyty wątpliwe	2	0,00
kredyty stracone	16 945	3,57

Aktywność oddziałów Banku w działalności kredytowej

% Kredytów ogółem

Organizacja Banku w kształcie, jaki prezentujemy, umożliwia naturalny przepływ zasobów finansowych. Dbalność o zachowanie płynności finansowej i wypłacalności Banku jest obowiązkiem Centrali. Główne i jedyne zadanie oddziałów to sprzedaż produktów bankowych.

DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA

W 2023 roku Bank kontynuował prowadzenie działalności ubezpieczeniowej na podstawie Umów agencyjnych zawartych z Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A, Vienna Life Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group, InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group

Działalnością tą Bank dywersyfikuje sposób zabezpieczeń niektórych rodzajów kredytów i źródeł przychodów.

UMOWY

Bank posiada podpisane umowy dotyczące:

1. Udostępnienia infrastruktury i oprogramowania w oparciu o Wspólną Platformę Informatyczną – Asseco Poland Spółka Akcyjna,
2. Ochrona obiektów – SOLID SECURITY Sp. z o.o.
3. Ochrona ubezpieczeniowa – Generali TU S.A.
4. Bank współpracuje ze Spółką IT Card SA w zakresie obsługi kart bankomatowych.
5. Bank posiada zawartą Umowę Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie.
6. Bank posiada zawartą umowę ze Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (IPS).

ZAANGAŻOWANIA KAPITAŁOWE

W aktywach Banku znajdują się akcje i udziały :

Lp.	Treść	Liczba posiadanych akcji w sztukach na 31.12.2023r.	Cena nabycia w złotych
1	- akcje Banku Zrzeszającego, w tym:	3 447 842	-
	akcje Banku Zrzeszającego	1 527 050	1,00
	akcje Banku Zrzeszającego	1 917 842	2,50
	akcje Banku Zrzeszającego ser.H	2 950	2,35
2	- akcje Banku SGB S.A.	1 328	100,00
3	- akcje IT CARD S.A.	18 326 626	0,01
4	-udziały Spółdzielnia Systemu Ochrony	1	2 000,00
	-wpisowe		3 000,00

SYSTEM KONTROLI

W Banku Spółdzielczym w Oleśnicy funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który dopasowany został do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka Banku.

System kontroli wewnętrznej zorganizowany został na trzech niezależnych poziomach, (liniach obrony).

W ramach systemu kontroli wyodrębniono:

- 1) FUNKCJĘ KONTROLI,
- 2) SAMODZIELNE STANOWISKO DS. ZGODNOŚCI I KONTROLI,
- 3) KOMÓRKĘ AUDYTU WEWNĘTRZNEGO (REALIZOWANĄ PRZEZ DEPARTAMENT AUDYTU BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH SPÓŁDZIELNI SYSTEMU OCHRONY ZRZESZENIA BPS).

W 2023 roku oprócz kontroli wewnętrznej i testowania, realizowanego na pierwszej i drugiej linii obrony przeprowadzone zostały audyty, kontrole i badania zewnętrzne:

- 1) BADANIE ROCZNE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W OLEŚNICY ZA 2021 R., PRZEPROWADZONE PRZEZ BIEGŁYCH BESKIDZKIEGO SPÓŁDZIELCZEGO ZWIĄZKU REWIZYJNEGO

Ponadto bank uczestniczył w badaniach zewnętrznych w formie ankiet przeprowadzanych przez m. in. Urząd KNF, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Związek Banków Polskich, we współpracy z Bankiem BPS S.A. jak i przeprowadzanych przez ten bank oraz przekazywał sprawozdania do podmiotów zewnętrznych m. in. do Rzecznika Finansowego, Głównego Urzędu Statystycznego, Narodowego Banku Polskiego.

Bank nie korzystał z usługi kontroli instytucjonalnej.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku spełniają wymogi określone w art.22aa ustawy Prawo Bankowe. Ocena tych wymogów dokonywana jest corocznie przez Radę Nadzorczą wobec Zarządu i Zgromadzenie Przedstawicieli wobec Rady Nadzorczej. Ocenie podlegają osobiste predyspozycje członków organów jak i organy kolegialnie.

Bank Spółdzielczy utrzymuje fundusze własne na poziomie, określonym w art. 32 ust. 2 Prawa Bankowego, przeliczone według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.

Poziom funduszy własnych w 2023 roku tj. suma funduszu podstawowego TIER I, TIER II i dodatkowych pozycji określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego kształtował się na poziomie rekomendowanym. Łączny współczynnik kapitałowy Banku na dzień 31.12.2023 roku wynosił 18,09.

1. Bank prowadzi działalność wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Stopa zwrotu z aktywów ROA obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wynosi 2,11%.
3. Bank dokonuje w cyklach rocznych regularnych przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.
4. Do wyliczenia wymogów kapitałowych Bank stosuje metodę standardową wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego oraz metodę wskaźnika bazowego do wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.
5. Przy ustaleniu wymogów kapitałowych, Bank nie korzysta z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowych, agencje kredytów eksportowych.
6. Bank nie uwzględnia dodatkowych pozycji bilansu do ustalenia wymogów kapitałowych.

Oszacowana kwota niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyk występujących w działalności Banku na dzień 31.12.2023r. przedstawia się następująco:

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według regulacyjnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad regulacyjne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	23 664 960,29	23 664 960,29	
Ryzyko rynkowe (walutowe)			
Ryzyko operacyjne	8 244 217,49	8 244 217,49	
Pozostałe wymogi			
Łączny wymóg za ryzyka objęte wyznaczaniem regulacyjnego wymogu kapitałowego	31 909 177,78	31 909 177,78	
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:			
koncentracji dużych ekspozycji			
koncentracji w sektor gospodarki			
koncentracji przyjętych form zabezpieczeń			
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy			
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	9 954 609,00		9 954 609,00
Ryzyko płynności			
Ryzyko wyniku finansowego	0,00		0,00
Ryzyko kapitałowe			
Pozostałe ryzyka, z tego:	721 416,88	0,00	721 416,88
ryzyko cyklu gospodarczego	721 416,88		721 416,88
ryzyko strategiczne			

ryzyko utraty reputacji			
ryzyko transferowe			
ryzyko rezydualne			
ryzyko modeli			
ryzyko braku zgodności			
Łączna wartość oszacowanych wymogów kapitałowych	42 585 203,66	31 909 177,78	10 676 025,88
Koncentracji dużych ekspozycji	42 585 203,66		

ICCAP (ryzyko kapitałowe)

Proces oceny adekwatności kapitałowej Banku (ICAAP) jest spójny z procesem zarządzania ryzykami. Proces planowania kapitałowego jest elementem planowania całej działalności Banku, z uwzględnieniem istotnych ryzyk występujących w Banku. Minimalne wymogi kapitałowe – wymogi wyliczane na pokrycie ryzyk ujętych w Filarze I, tj. ryzyka kredytowego, rynkowego, przekroczenia limitu koncentracji, przekroczenia progu koncentracji kapitałowej oraz operacyjnego i dodatkowe wymogi kapitałowe – wymogi wyliczone na ryzyka nie ujęte w Filarze I, które Bank uznał za istotne Bank określa jako wewnętrzne wymogi kapitałowe stanowiące sumę wymogów minimalnych wyliczonych na ryzyka Filaru I oraz wymogów dodatkowych wyliczonych na ryzyka nie ujęte w Filarze I, a uznane przez Bank za istotne

FUNDUSZE

Fundusze własne składają się z funduszu udziałowego, zasobowego i funduszy podporządkowanych. Fundusz udziałowy to 8 746 udziałów o wartości 100 zł każdy, który zgromadzony jest w rękach **3526** udziałowców. Stanowi on 1,2% funduszy własnych. Udziałowcami Banku są osoby fizyczne i osoby prawne. Fundusz udziałowy jest zdywersyfikowany, a największy udziałowiec w funduszu udziałowym posiada 1 %. Średni stan udziału członkowskiego opiewa na wartość 248 zł. Fundusz zasobowy to suma wpisowego i zysków netto z poprzednich lat funkcjonowania Banku. Przedstawia wartość 63 866 tys. zł.(87,89%). Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów trwałych to wartość 2 964 tys. zł.(4,08%). Zobowiązania podporządkowane przedstawiają wartość 4 962 tys. zł.(6,83%).

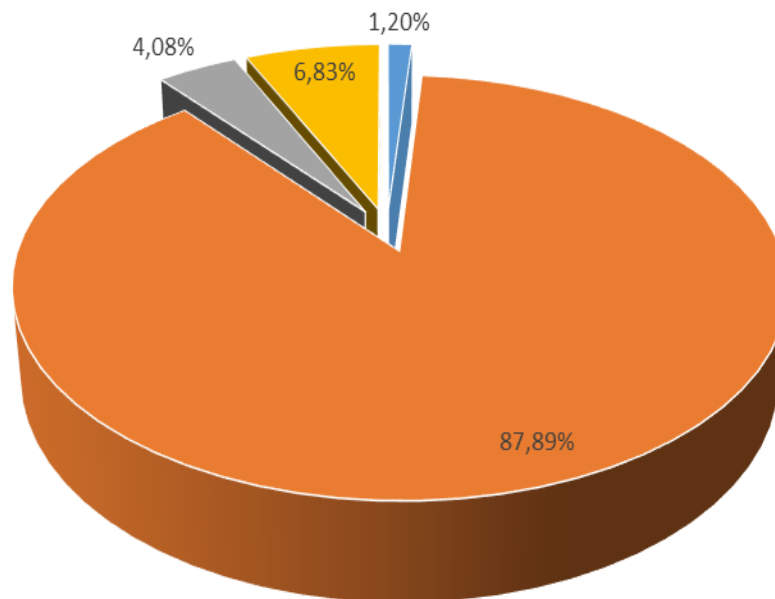
Wartość funduszy własnych trudno przecenić. To właśnie fundusze posiadane przez Bank decydują o jego pozycji na rynku, wyznaczają potencjalne możliwości rozwoju, a nawet decydują o istnieniu banku.

Uznany kapitał na koniec 2022 i 2023 roku

Wyszczególnienie	31.12.2022	31.12.2023
Fundusz udziałowy	939	875
Fundusz zasobowy	49 838	63 866
Fundusz z aktualizacji majątku trwałego	2 964	2 964
Fundusze własne brutto	60 702	72 667

Graficzna struktura funduszy własnych Banku

■ fundusz udziałowy ■ fundusz zasobowy ■ fundusz z aktualizacji ■ fundusze podporządkowane

W rachunku wyznaczania adekwatności kapitałowej biorą udział niezamortyzowane środki finansowe pochodzące z pożyczki podporządkowanej uzyskanej w roku 2018 w kwocie 10 mln zł.

Wysokość obowiązkowego udziału wynosi 100 zł.

Każdemu uprawnionemu udziałowcowi do brania udziału w Zebraniu Przedstawicieli przysługuje jeden głos bez względu na ilość posiadanych udziałów.

O bezpieczeństwie funkcjonowania banku decyduje adekwatność kapitału banku do jego zaangażowania na rynku i rozmiarów działalności. Istotne znaczenie ma również jakość aktywów banku. Łączny współczynnik kapitałowy (wypłacalności) świadczący o bezpieczeństwie funkcjonowania banku, w roku 2023 osiągnął poziom **18,09 %**.

Zarządzanie ryzykami definiowanymi przez Bank

Celem zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy jest utrzymywanie bezpieczeństwa funkcjonowania Banku zgodnie z przepisami regulującymi działalność w sektorze bankowym. Służy temu, przeprowadzony wzorem lat ubiegłych, proces ciągłej weryfikacji regulacji dotyczący wszystkich obszarów ryzyka. W Banku ustanowiony jest pełny proces zarządzania oraz kontroli ryzyka. W procesie tym najważniejszą funkcję pełni Rada Nadzorcza oraz Zarząd Banku, natomiast bezpośredni nadzór sprawowany jest przez Wydział Ryzyk, Wydział Weryfikacji Kredytowych oraz Wydział Finansowy. W konstrukcji tej struktury przyjęto zasadę rozdzielania funkcji sprzedażowych od analitycznych.

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in.:

- specyfikę i profil działalności,
- możliwy do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku,
- założenia polityki w zakresie ryzyka braku zgodności,
- szacowania kapitału wewnętrznego,
- planowania i zarządzania kapitałowego,
- zatwierdza strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka,
- zatwierdza Plan pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych,
- sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku,
- sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem,

- ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd Banku:

- 1) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie:

- systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności,
- systemu kontroli wewnętrznej,
- szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego,
- dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów,
- odpowiada za właściwe ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościową ocenę,
- wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka,
- wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank,
- zatwierdza rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku,

- 2) odpowiada za przejrzystość działań Banku, a w szczególności za:

- ujawnianie informacji na temat działalności Banku, pozwalających na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania bezpieczeństwa działalności Banku i na ocenę sytuacji finansowej Banku,
- zapewnienie zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa,
- zapewnienie, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie,
- uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem.

Zarząd Banku sprawuje całościową kontrolę nad procesem zarządzania ryzykiem i kapitałem w Banku, w szczególności poprzez określanie strategii i planu finansowego Banku. Zarówno strategia jak i plan finansowy Banku konstruowane są w oparciu o wielkość dostępnego kapitału, uwarunkowania rynkowe, konkurencję i wynikający stąd akceptowalny poziom apetytu na ryzyko. W obszarze poszczególnych ryzyk identyfikowanych w Banku istnieją odrębne procesy oraz zasady mające pozwalać na skuteczne ograniczanie i zarządzanie ryzykiem.

Zarząd Banku informuje, że w Bank Spółdzielczy w Oleśnicy:

- ✓ Stosuje Polskie standardy rachunkowości zatem wszystkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku.
- ✓ Bank nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie identyfikuje ryzyka kontrahenta w myśl art. 439 CRR.
- ✓ Bank nie posiada portfela handlowego oraz nie przeprowadza sekurytyzacji.
- ✓ Bank nie prowadzi działalności walutowej.
- ✓ Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka.
- ✓ Bank nie posiada podmiotów zależnych w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.
- ✓ Bank nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji oraz rozkładu na ważne obszary geograficzne, zgodnie z art. 442 lit. d) i lit. h) CRR działa na rynku lokalnym, gdyż zgodnie ze Statutem Banku prowadzi on działalność wyłącznie w Polsce i nie posiada ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza Polską,
- ✓ Bank ujawnia informacje, które go dotyczą z zachowaniem zasady proporcjonalności.

Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- 1) ryzyko kredytowe (w tym ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych i ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie),
- 2) ryzyko koncentracji zaangażowań (dużych ekspozycji, zaangażowań w sektor gospodarki, przyjętych form zabezpieczenia i w jednorodny instrument finansowy),
- 3) ryzyko płynności,
- 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 5) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 6) ryzyko operacyjne,
- 7) ryzyko braku zgodności,
- 8) ryzyko kapitałowe,
- 9) ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego oraz zmian w otoczeniu makroekonomicznym),

Ponadto Bank identyfikuje inne ryzyka:

- ryzyko cyklu gospodarczego,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko utraty reputacji,
- ryzyko transferowe,
- ryzyko modeli,

których istotność ustalana jest na zasadach określonych w „Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”.

W Banku funkcjonuje „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” oraz odrębne regulacje w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:

- 1) Ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych i ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie),
- 2) Ryzyko stopy procentowej,
- 3) Ryzyko płynności,
- 4) Ryzyko operacyjne,
- 5) Ryzyko kapitałowe,
- 6) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 7) Ryzyko braku zgodności.

W Banku wdrożono procesy zarządzania ryzykami obejmujące:

- a) ryzyko kredytowe - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad bezpiecznego kredytowania oraz zarządzania ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfela kredytowego, w tym detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, a także zasad zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, detalicznych ekspozycji kredytowych, ustalania limitów - w tym dotyczące pojedynczych zaangażowań, limitów koncentracji zaangażowań, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych oraz okresowa ocena poziomu ryzyka, testowanie scenariuszy warunków skrajnych, plany awaryjne, alokowanie kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe i koncentracji zaangażowań, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów alokacji,
- b) ryzyko płynności - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania płynnością, w tym prognozowania płynności, planowania awaryjnego w zakresie płynności, ustalania limitów wewnętrznych dotyczących płynności, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych, okresowa ocena poziomu ryzyka, testowanie scenariuszy warunków skrajnych, okresowa analiza płynności długoterminowej, alokowanie

wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności i monitorowanie oraz raportowanie przestrzegania limitów alokacji,

- c) ryzyko stopy procentowej w księdze banku - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, w tym oceny zmiany wyniku odsetkowego jak i wartości ekonomicznej kapitału w wyniku zmiany stóp rynkowych, limity wewnętrzne dotyczące ryzyka stopy procentowej, testowanie warunków skrajnych, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych, okresowa ocena poziomu ryzyka, alokowanie wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej i monitorowanie oraz raportowanie przestrzegania limitów alokacji,
- d) ryzyko operacyjne - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, zasad identyfikacji i rejestracji incydentów ryzyka operacyjnego; zasad wyznaczania, pomiaru, limitowania i monitorowania kluczowych czynników ryzyka; okresowej oceny poziomu ryzyka, testowania warunków skrajnych; plany zachowania ciągłości działania, alokowania wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne i monitorowania przestrzegania limitów alokacji,
- e) ryzyko braku zgodności - regulacje wewnętrzne określające zasady poprawnego postępowania pracowników, okresowego monitorowania i raportowania w zakresie zmian przepisów prawa, poziomu strat z tytułu ryzyka braku zgodności i okresowej oceny poziomu ryzyka,
- f) ryzyko kapitałowe - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania ryzykiem kapitałowym, limity wewnętrzne dotyczące ryzyka kapitałowego, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych, okresowa ocena poziomu ryzyka, testowanie warunków skrajnych, kapitałowe plany awaryjne, alokowanie wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego i monitorowanie oraz raportowanie przestrzegania limitów alokacji,
- g) ryzyko modeli - zasady zarządzania ryzykiem modeli w Banku określone zostały w Polityce w zakresie zarządzania ryzykiem modeli w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy oraz w Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy, zarządzanie tym ryzykiem dokonywane jest w oparciu o istniejące procedury i regulacje wewnętrzne odnoszące się do obszarów działalności, w których modele mogą być wykorzystywane; pomiar i monitorowanie ryzyka modeli polega na ustaleniu istotności ryzyka, identyfikacji i ocenie jakościowej dokonywanej w ramach wyników przeglądu zarządczego i walidacji stosowanych modeli.
- h) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej – regulacje wewnętrzne określają zasady zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, zasady wyznaczania, pomiaru i limitowania, okresową ocenę poziomu ryzyka oraz testy warunków skrajnych.

Informacje dotyczące strategii, polityk oraz zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KREDYTOWYM

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

1. Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego.
2. Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity).
3. Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka.
4. Wdrażanie technik redukcji ryzyka.
5. Zarządzanie zabezpieczeniami (w tym analiza ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie - zgodnie z zapisami Rekomendacji S).
6. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z Rekomendacją T.
7. Zarządzanie i analizowanie wpływu ryzyka ESG na ryzyko kredytowe.
8. Testy warunków skrajnych.
9. Weryfikacja przyjętych procedur.
10. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku rozpatrywane jest w dwóch aspektach jako:

- a) ryzyko pojedynczej transakcji,
- b) ryzyko łącznego portfela kredytowego.

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na ocenie:

1. badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów;
2. badaniu wpływu działalności klienta na ESG,

3. badaniu wrażliwości sytuacji klienta na wystąpienie sytuacji skrajnych takich jak zmiany rynkowych stóp procentowych, zmiany klimatu, zmiany środowiskowe, przemiany społeczne itp.
4. wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych, narzędzi informatycznych;
5. prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów;
6. bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania;
7. dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych;
8. przeprowadzanie inspekcji u klientów, których zaangażowanie w Banku przekracza opisane w „Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” progi wartościowe, zarówno na etapie udzielania jak i monitorowania kredytów;
9. prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami;
10. kontroli działalności kredytowej;
11. rozdzieleniu funkcji budowy modeli oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego portfela kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

1. Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
2. Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
3. Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
4. Analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego.
5. Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
6. Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - a) Organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych.
 - b) Rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka, poprzez wdrożenie zasady, że ocenę ryzyka przeprowadza Zarząd lub jego pełnomocnicy z wykorzystaniem dokumentacji opracowanej przez komórkę ds. analiz i weryfikacji kredytowych pracownika kredytowego, w oparciu o zatwierdzone przez Zarząd regulacje.
 - c) Podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu. Nadzór nad ryzykiem kredytowym, zgodnie ze Statutem Banku sprawuje Prezes Zarządu.
 - d) Przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej, w tym polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) Wiceprezesowi Zarządu ds. handlowych.

- e) Prawidłowym przepływie informacji.
- f) Odpowiednim doborze i szkoleniu kadr.
- g) Nadzorze nad działalnością kredytową.
- h) Organizacja odpowiedniego systemu kontroli i audytu.

Zarządzanie ryzykiem zabezpieczeń odbywa się w Banku w oparciu o zapisy Instrukcji prawnych form zabezpieczania wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy oraz Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych, zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.

Czynniki ryzyka zabezpieczeń można podzielić na zewnętrzne i wewnętrzne.

Czynniki zewnętrzne wynikają ze zmian otoczenia Banku i dotyczą w szczególności:

1. Zmiany przepisów prawnych.
2. Pogorszenia się sytuacji gospodarczej w kraju.
3. Pogorszenia się sytuacji majątkowej klientów.
4. Utraty wartości zabezpieczeń.
5. Nie przestrzegania umów dotyczących ustanawiania zabezpieczeń przez klientów.
6. Oszustw.

Czynniki wewnętrzne ryzyka zabezpieczeń (rezydualnego) dotyczą w głównej mierze niedostosowania lub nie przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku dotyczących ustanawiania i monitorowania zabezpieczeń kredytowych, a w szczególności:

1. Braku zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa zewnętrznego.
2. Błędów formalno-prawne przy zawieraniu umów ustanawiania zabezpieczeń.
3. Braku wystarczającego monitoringu zabezpieczeń.
4. Ograniczeń kadrowych.

W celu ograniczania występowania ryzyka niskiej skuteczności zabezpieczeń w Banku prowadzony jest systematyczny monitoring skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń kredytowych, polegający na weryfikacji przyjętych przez Bank limitów na ekspozycje zabezpieczone tym samym rodzajem zabezpieczenia w oparciu o następujące informacje:

1. Analizę informacji na temat prowadzonych egzekucji komorniczych z przyjętych zabezpieczeń.
2. Ocenę jakości zabezpieczeń, w tym zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych.
3. Ocenę skuteczności przyjętych zabezpieczeń w oparciu o informacje rynkowe.

W przypadku wzrostu ryzyka, mniejszej niż zakładano skuteczności stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego Zarząd może podjąć następujące działania:

1. Opracowanie wytycznych dla pracowników kredytowych w zakresie zwiększenia wymagań oraz w sprawie dołożenia należytej staranności w zakresie przyjmowanych zabezpieczeń.

2. Zaostrzenie wymagań odnośnie przyjmowanych zabezpieczeń, takich jak zwiększenie wartości przyjmowanych zabezpieczeń w stosunku do udzielanych kredytów, zwiększenie wskaźników korygujących wartość zabezpieczeń.
3. Ograniczenie akcji kredytowej w całym Banku lub w poszczególnych jednostkach organizacyjnych.
4. Zmiana limitów koncentracji przyjmowanych zabezpieczeń.
5. Zwiększenie wymagań odnośnie monitoringu zabezpieczeń.
6. Zmiana kompetencji decyzyjnych, obowiązujących w Banku.
7. Zwiększenie częstotliwości raportowania poziomu i rodzaju zabezpieczeń.
8. Szkolenia dla pracowników kredytowych.
9. Zwiększenie częstotliwości kontroli w obszarach objętych ryzykiem zabezpieczeń.

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO KREDYTOWE

1. W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom.
2. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na podstawie propozycji komórki ds. ryzyka.
3. Wysokość limitów, o których mowa w ust. 1 jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, zatwierdzonego w ramach założeń do planu finansowo-gospodarczego Banku Spółdzielczego w Oleśnicy.
4. W Banku obowiązuje następująca struktura limitów w zakresie ryzyka kredytowego:
 - 1) limity zewnętrzne – wynikające z przepisów prawa, w tym ustawy Prawo Bankowe i Rozporządzenia CRR;
 - 2) limity wewnętrzne – ustalane przez Bank na podstawie określonego w planie finansowo-gospodarczym Banku apetytu na ryzyko, planowanej struktury portfela kredytowego, aktualnego stanu portfela kredytowego, analizy jakości portfela kredytowego oraz wyników testów warunków skrajnych.
5. Bank stosuje zatwierdzone przez Zarząd limity ograniczające ryzyko koncentracji na poziomie jednostkowym jak i całego portfela kredytowego.
6. Przyjęte limity ograniczające ryzyko koncentracji obejmują pozycje bilansowe i pozabilansowe.
7. Bank ustala wewnętrzne limity dla:
 - 1) portfela kredytowego Banku według segmentacji
 - a) branżowej,
 - b) produktowej,
 - c) zabezpieczeń;
 - 2) portfela kredytowego Banku w rozumieniu Rekomendacji S według segmentacji

- a) rodzaju finansowanej nieruchomości
 - b) branżowej,
 - c) produktowej,
 - d) zabezpieczeń,
 - e) klientów,
 - f) ze względu na okresy kredytowania,
 - g) ze względu na rodzaj oprocentowania;
- 3) portfela kredytowego Banku w rozumieniu Rekomendacji T według segmentacji
- a) produktowej,
 - b) zabezpieczeń;
- 4) kredytów z odstępstwami istotnymi.

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA KREDYTOWEGO

System pomiaru ryzyka łącznego portfela kredytowego oparty jest na zagregowanym badaniu zaangażowania całego Banku w działalność narażoną na ryzyko kredytowe oraz uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje:

- 1) analizę ilościową i wartościową portfela,
- 2) analizę wskaźnikową,
- 3) analizę adekwatności kapitałowej,
- 4) ocenę realizacji limitów regulacyjnych i wewnętrznych,
- 5) analizę jakości portfela kredytowego,
- 6) analizę wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji skrajnej.

Na podstawie przeprowadzonych analiz komórki ds. ryzyka i komórki kredytowe sporządzają raporty ryzyka kredytowego.

W celu bieżącego monitorowania i pomiaru ryzyka kredytowego komórka kredytowa dokonuje codziennego monitoringu portfela kredytowego Banku przy wykorzystaniu systemów informatycznych.

Komórka ds. ryzyk sporządza miesięczne i kwartalne raporty oceny ryzyka kredytowego. Miesięczne raporty ryzyka kredytowego komórka ds. ryzyk prezentuje Zarządowi Banku a kwartalne Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku.

Zarząd Banku może wyznaczyć również indywidualny zakres sporządzania analiz w miarę potrzeb pojawiających się w działalności Banku.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KREDYTOWYM

Kontrola działalności kredytowej w Banku sprawowana jest poprzez:

- 1) Analizowanie na bieżąco sytuacji ekonomiczno-finansowej i wiarygodności klienta, a także prawidłowości przestrzegania oraz dotrzymywania wszystkich warunków określonych w umowie kredytowej oraz w umowie prawnych form zabezpieczeń.
- 2) Analizę przestrzegania regulacji kredytowych i ocenę jakości pracy poszczególnych pracowników kredytowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej i audytu, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 2) narzędzi pomiaru,
- 3) przestrzegania limitów wewnętrznych,
- 4) realizacji polityki kredytowej Banku,
- 5) systemu kompetencji i odpowiedzialności,
- 6) mechanizmów informacyjno-sprawozdawczych stosowanych na poszczególnych szczeblach zarządzania.

W Banku funkcjonują mechanizmy kontroli wewnętrznej zgodnie z obowiązującym Regulaminem kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem:

1. zgodności systemu zarządzania ryzykiem kredytowym z regulacjami zewnętrznymi,
2. zgodności limitów wewnętrznych z wymaganiami nadzorczymi,
3. przestrzegania wewnętrznych regulacji kredytowych.

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2023
Wymóg kapitałowy z tytułu: Ryzyka kredytowego, kredytowego kontrahenta, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie, w tym dla ekspozycji:	23 664 960,27
z wagą ryzyka 0%	0
z wagą ryzyka 20%	2 775 027,00
z wagą ryzyka 35%	1 978 018,73
z wagą ryzyka 50%	92 557,83
z wagą ryzyka 75%	6 556 717,28
z wagą ryzyka 100%	9 765 208,32
z wagą ryzyka 150%	1 972 254,31
z wagą ryzyka 250%	525 176,80

Ryzyka operacyjnego	8 244 217,49
Fundusze własne (uznany kapitał)	72 141 687,70
Łączny współczynnik kapitałowy	18,09%
Współczynnik kapitału podstawowego TIER 1	16,84%
Współczynnik kapitału TIER 1	16,84%
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	13,55%

Ekspozycje kredytowe i ich jakość na dzień 31.12.2023r.

Sektor gospodarczy	Grupa ryzyka	Kapitał	Portfel kredytowy brutto	Rezerwa	Wartość netto ekspozycji
Suma		336 324 945,11	337 921 925,55	20 036 579,48	332 931 277,41
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	Suma	141 281 777	141 500 286,38	0,00	141 519 731,38
	Normalne	141 281 777	141 500 286,38	0,00	141 519 731,38
	Suma	30 877 097	31 208 356,37	3 358 632,10	34 127 725,08
	Normalne	25 050 358	24 975 372,44	1 666,48	31 036 313,30
	Poniżej standardu	3 117 410	3 096 100,59	0,00	3 096 100,59
Budownictwo	Stracone	2 709 328	3 136 883,34	3 356 965,62	-4 688,81
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	Suma	290 993	291 082,54	0,00	600 089,37
	Normalne	290 993	291 082,54	0,00	600 089,37
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	Suma	2 806 253	2 826 183,57	51,82	2 826 131,75
	Normalne	2 806 253	2 826 183,57	51,82	2 826 131,75
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	Suma	16 808 647	16 764 570,89	70,00	16 764 500,89
	Normalne	16 808 647	16 764 570,89	70,00	16 764 500,89
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Suma	171 237	171 281,86	5,00	430 038,99
	Normalne	171 237	171 281,86	5,00	430 038,99
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	Suma	0	80,30	80,30	0,00
	Normalne	0	80,30	80,30	0,00
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Suma	19 307 547	19 176 220,77	685,37	19 556 535,99
	Normalne	19 307 547	19 176 220,77	685,37	19 556 535,99
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Suma	9 228 161	9 609 965,79	3 103 486,87	6 506 478,92
	Normalne	82 472	81 619,00	125,27	81 493,73
	Poniżej standardu	7 712 651	8 019 802,14	1 581 822,14	6 437 980,00
	Stracone	1 433 038	1 508 544,65	1 521 539,46	-12 994,81
Edukacja	Suma	909 800	917 637,72	90,00	917 547,72
	Normalne	758 564	760 939,52	90,00	760 849,52
	Poniżej standardu	151 236	156 698,20	0,00	156 698,20
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Suma	25 381 766	25 422 054,14	494 330,29	28 795 834,78
	Normalne	24 846 821	24 873 435,12	852,77	28 740 693,28
	Poniżej standardu	70 000	70 315,74	14 096,48	56 219,26
	Stracone	464 944	478 303,28	479 381,04	-1 077,76
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Suma	2 439 715	2 474 587,39	11,49	2 656 917,00

	Normalne	2 439 719	2 474 587,39	11,49	2 656 917,00
Pozostała działalność usługowa	Suma	1 365 941	1 395 511,54	21,37	1 510 541,14
	Normalne	1 267 980	1 295 114,79	21,37	1 410 144,39
	Pod obserwacją	97 961	100 396,75	0,00	100 396,75
Przetwórstwo przemysłowe	Suma	21 651 216	21 891 052,83	1 788 546,79	22 044 422,36
	Normalne	20 125 178	20 105 323,97	337,67	22 046 902,62
	Stracone	1 526 037	1 785 728,86	1 788 209,12	-2 480,26
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Suma	54 010 628	54 470 569,94	11 216 673,61	44 465 129,15
	Normalne	38 835 278	38 909 255,14	1 362,08	40 113 410,50
	Pod obserwacją	159 700	162 806,64	2 453,12	160 353,52
	Poniżej standardu	5 022 901	5 300 553,89	1 062 967,84	4 237 586,05
	Stracone	9 992 747	10 097 954,27	10 149 890,57	-46 220,92
Transport i gospodarka magazynowa	Suma	9 794 160	9 802 563,82	73 974,77	10 209 652,89
	Normalne	9 730 849	9 714 631,31	65,00	10 137 630,15
	Poniżej standardu	32 000	32 028,43	18 005,69	72 022,74
	Stracone	31 310	55 904,08	55 904,08	0,00

Pokrycie rezerwami celowymi nieregularnych ekspozycji kredytowych

Kredyty, odsetki i inne należności w sytuacji nieregularnej	33 120 tys. zł
Rezerwy i odpisy	20 037 tys. zł
Stopień pokrycia rezerwami	60,50%

Ryzyko ESG w działalności kredytowej

W ramach realizacji Wytycznych EBA/GL/2020/06 z dnia 29.05.2020r. w sprawie ryzyka ESG oznaczającego możliwość negatywnego finansowania wpływu na instytucję, wynikającego z bieżącego lub przyszłego wpływu czynników ESG na jej klientów/ kontrahentów, gdzie czynniki ESG są to czynniki związane z ochroną środowiska (w tym zmiany klimatyczne lub transformacja do zrównoważonej gospodarki), polityką społeczną lub ładem korporacyjnym.

W ramach realizacji Wytycznych EBA w zakresie ryzyka kredytowego Bank:

1. wprowadził zapisy w regulacjach wewnętrznych tj. w *Strategii działania Banku Spółdzielczego w Oleśnicy na lata 2023-2027*, *Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy*, w *Polityce zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy*, *Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy* czyli:

- finansowanie przedsięwzięć mających na celu zrównoważony rozwój,
- wspieranie zrównoważonego rozwoju poprzez odpowiednie kształtowanie oferty produktowej,
- oferowanie kredytów na cele ekologiczne,

- wdrażanie produktów wspierających dostęp do środków pomocowych kierowanych na ochronę środowiska,
- doskonalenie metod oceny ryzyka ESG w działalności kredytowej,
- wzrost automatyzacji procesów, akceptacji ryzyka kredytowego, procesów pomiaru i raportowania ryzyka ESG,
- rozwój kompetencji kadry, w tym pracowników odpowiedzialnych za procesy kredytowe w kierunku zrównoważonego kredytowania,
- rozwój oferty produktów w kierunku preferencji rynku, w tym kanały elektroniczne i obsługi oraz produkty o charakterze zrównoważonym (lub z niskim/ umiarkowanym ryzykiem ESG).

2. wprowadził i na bieżąco weryfikuje „*Metodykę oceny ESG*” określającą zasady oceny ryzyka czynników ESG tj.: czynników środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem wpływających na sytuację finansową klientów Banku oraz określającą cele środowiskowe.
3. włączył ryzyko ESG do procesu monitoringu ryzyka kredytowego zarówno przed wejściem w relację biznesową z klientem jak i systematycznie w czasie trwania tej relacji.
4. określił miarę tolerancji na ryzyko - maksymalny poziom ekspozycji o ryzyku ESG „wysokie”, która jest wykorzystywana w procesie zarządzania ryzykiem ESG.
5. raportuje (rocznie) Zarządowi i Radzie Nadzorczej zarządzanie ryzykiem ESG na poziomie portfela na podstawie zapisów regulacji wewnętrznych.

Bank w swojej ofercie posiada kredyty finansujące przedsięwzięcia przyczyniające się do poprawy wpływu klienta na środowisko lub inwestycje dostosowujące działalność klienta do zmian klimatycznych lub do zmian przepisów związanych z ochroną środowiska, czyli:

- dla klientów indywidualnych (EKO Kredyt):

1. Kredyty na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej,
2. Kredyty na zakup i montaż paneli solarnych,
3. Kredyty na zakup i montaż pomp ciepła,
4. Kredyty na wymianę kotłów centralnego ogrzewania na piece ekologiczne opalane np. gazem, olejem opałowym, peletem, ekogroszkiem,
5. Kredyty na zakup i montaż przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków,
6. Kredyty na wymianę okien, drzwi zewnętrznych, wykonanie ocieplenia (termomodernizacji) budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
7. Kredyty na zakup i montaż systemów odzysku wody gruntowej,

Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, iż Bank udziela kredytów zrównoważonych środowiskowo oraz takie, które sprzyjają podejmowaniu przez klientów przedsięwzięć mających pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz działań mających na celu dostosowanie swojej działalności do zmian klimatycznych oraz dostosowanie do zmieniających się przepisów w tym zakresie.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań oraz osiągnięcie założonej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego.

Przez zarządzanie ryzykiem płynności rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego. Cele i zasady oraz pomiar ryzyka, w ramach, których odbywa się zarządzanie ryzykiem płynności Banku, zebrane są w dokumencie „Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” oraz „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”. Dokumenty te wprowadzają zarówno wewnętrzne miary i limity ryzyka, jak również uwzględniają wymogi wynikające z Rekomendacji „P” Rozporządzenia CRR. Polityka określa ponadto szczegółowo sytuacje, w których płynność Banku uznaje się za zagrożoną i czynności, które w takiej sytuacji określone osoby zobowiązane są przedsięwziąć dla odzyskania pożądanego poziomu płynności. Operacyjną płynnością Banku prowadzone jest przez jednostkę organizacyjną Centrali Banku zgodnie z ww. polityką oraz w oparciu o zapisy „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”. Długoterminową, strukturalną płynnością Bank zarządza poprzez politykę produktową i cenową, zmierzając do utrzymania odpowiedniego poziomu stabilnych depozytów oraz optymalnej struktury terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

Ryzyko płynności w Banku podlega ocenie ilościowej w oparciu o wewnętrzne i nadzorcze miary. Ze względu na naturę i skutki ryzyka płynności Bank stosuje szczególne zasady i metody zarządzania dostosowane do charakteru, skali i złożoności prowadzonej

działalności oraz do obowiązujących wymogów i rekomendacji nadzorczych.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich oddziałów i punktów kasowych Banku.

Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w sposób scentralizowany i występuje rozdzielenie kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych z podziałem na pierwszą, drugą i trzecią linię obrony. Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku uwzględnia strukturę i kompetencje wynikające z Regulaminu Organizacyjnego Banku.

Wewnętrzne procedury monitorowania ekspozycji na ryzyko płynności, w tym zasady postępowania w przypadku stwierdzenia przekroczenia limitów płynnościowych, obejmujące m.in. zasady informowania organów Banku o niedotrzymaniu wartości granicznych oraz wskazujące komórki odpowiedzialne za podjęcie działań ograniczających narażenie na ryzyko płynności do poziomów akceptowanych przez Bank.

Bank dokonuje weryfikacji wszystkich obowiązujących limitów w kontekście zgodności z przyjętymi celami strategicznymi działania Banku i dopuszczalnym poziomem ryzyka płynności oraz w sytuacji, gdy Bank dokonuje istotnych zmian w skali lub zakresie swojej działalności, lub gdy zachodzą istotne zmiany uwarunkowań rynkowych.

W zarządzaniu ryzykiem płynności Bank w szczególności:

- monitoruje różne aspekty ryzyka, na jakie jest lub może być narażony,
- uwzględnia wszystkie przedziały/perspektywy czasowe, od śróddziennej do długoterminowej,
- uwzględnia poziom zapotrzebowania na środki płynne w sytuacji skrajnej (bufor płynności),
- dokonuje oceny nadwyżki płynności w postaci zapasu wysokiej jakości i nieobciążonych aktywów płynnych,
- monitoruje poziom koncentracji i stabilność źródeł finansowania,
- monitoruje i raportuje nadzorcze miary płynności: wskaźnik pokrycia płynności LCR i wskaźnik NSFR,
- monitoruje lukę płynności i finansowania,
- przeprowadza testy warunków skrajnych dla kilku scenariuszy oraz testy odwrócone, (wyniki wykorzystywane są m.in. do limitowania oraz planowania awaryjnego),
- opracowuje i testuje plany awaryjne,
- na bieżąco raportuje informacje o ekspozycji na ryzyko płynności i finansowania

(obejmujące m.in. wyniki pomiaru ryzyka, wykorzystanie limitów, kształtowanie się podstawowych wolumenów biznesowych, wolumen zawieranych transakcji itp.).

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO PŁYNNOŚCI

Instrumentami całościowego zarządzania ryzykiem płynności Banku są ustalone globalne limity ostrożnościowe, ograniczające to ryzyko, przedstawione poniżej:

1. Limity struktury aktywów:
 - 1) Minimalny poziom miary LCR;
 - 2) Wskaźnik płynności aktywów (wyznaczony zgodnie z Umową Systemu Ochrony);
2. Limity dotyczące źródeł finansowania:
 - 1) Wskaźnik NSFR;
 - 2) Wskaźnik maksymalnego udziału dużych depozytów w bazie depozytowej;
 - 3) Wskaźnik maksymalnego udziału zobowiązań wobec budżetu w bazie depozytowej;
 - 4) Wskaźnik maksymalnego udziału pojedynczej branży w bazie depozytowej.
3. Pozostałe limity:
 - 1) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale do miesiąca;
 - 2) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 1-3 m-cy;
 - 3) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 3-6 m-cy;
 - 4) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 6 m-cy – 1 roku;
 - 5) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 1 roku – 2 lat;
 - 6) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 2 lat – 5 lat;
 - 7) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 5 lat – 10 lat;
 - 8) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 10 lat – 20 lat;
 - 9) Limit maksymalnego udziału zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej;
 - 10) Limit maksymalnego poziomu długoterminowych kredytów do sumy osadu depozytów podmiotów niefinansowych;
 - 11) Limit min. dla wskaźnika udziału osadu depozytów grupy pozostałe w bazie depozytowej.

Wskaźniki zabezpieczenia płynności definiowane na podstawie wskaźnika LCR oraz NSFR w 2023 roku w żadnym dniu roboczym nie przekroczyły ustalonych limitów.

Poziom nadzorczych miar płynności na koniec 2023 roku wyniósł odpowiednio:

- **LCR – 395,16 %**

▪ **NSFR – 203,28%**

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank sporządza kontraktową oraz urealnioną lukę płynności.

Urealniona luka płynność* wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Luka płynności po urealnieniu								31.12.2023	
Termin realizacji	Należności	Zobowiązania	Luka	Luka skumulowana	Wskaźnik płynności ogółem	Wskaźnik płynności skumulowany*	Wskaźnik płynności skumulowany**	Wskaźnik luki	
Do 1 dnia	25 457 578,35	309 809 030,79	-284 351 452,44	-284 351 452,44	0,08	0,08	0,99	0,08	
Od 2 do 7 dni	648 174 352,82	619 536,18	647 554 816,64	363 203 364,20	1 046,23	2,17	1,26	2,17	
Od 7 dni do 1 m-ca	84 286 724,49	3 416 969,39	80 869 755,10	444 073 119,30	24,67	2,41	0,64	2,41	
Od 1 do 3 m-cy	9 905 643,44	7 375 168,49	2 530 474,95	446 603 594,25	1,34	2,39	0,56	2,39	
Od 3 do 6 m-cy	15 580 481,60	31 455 631,69	-15 875 150,09	430 728 444,16	0,50	2,22	0,56	2,22	
Od 6 m-cy do 1 roku	38 718 664,28	83 898 311,10	-45 179 646,82	385 548 797,34	0,46	1,88	0,56	1,88	
Od 1 roku do 2 lat	43 763 120,53	189 069 727,29	-145 306 606,76	240 242 190,58	0,23	1,38	0,57	0,57	
Od 2 do 5 lat	125 884 728,92	299 557 189,24	-173 672 460,32	66 569 730,26	0,42	1,07	0,66	0,66	
Od 5 do 10 lat	149 360 470,80	166 875 266,37	-17 514 795,57	49 054 934,69	0,90	1,04	0,82	0,82	
Od 10 do 20 lat	108 168 790,88	191 517 827,89	-83 349 037,01	-34 294 102,32	0,56	0,97	0,78	0,78	
powyżej 20 lat	96 203 778,65	70 765 965,33	25 437 813,32	-8 856 289,00	1,36	0,99	1,36	1,36	
Razem	1 345 504 334,76	1 354 360 623,76	-8 856 289,00	-8 856 289,00	0,99				

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA PŁYNNOŚCI

Pomiar ryzyka płynności odbywa się z wykorzystaniem urealnionej o czynniki behawioralne (np. zerwanie depozytów, późniejsze spłaty kredytów, stabilność źródeł finansowania oraz wpływ na pozycje płynności zobowiązań i należności warunkowych) luki płynności, jak również za pomocą minimalnego wymaganego poziomu aktywów płynnych. Analizę uzupełniają średnio- i długoterminowe wskaźniki płynności, oparte o urealnioną lukę płynności, analiza stabilności i koncentracji bazy depozytowej oraz analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych, oparte o przewidywalne wydarzenia związane z możliwym masowym wycofaniem środków przez depozytariuszy jak i testy odwrócone.

System pomiaru ryzyka płynności uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki. Pomiar ryzyka płynności przede wszystkim ocenia:

- Stopień zabezpieczenia zobowiązań wynikających z pasywów niestabilnych aktywami płynnymi,
- Poziom stabilności depozytów i innych źródeł finansowania działalności Banku,
- Dostęp do alternatywnych źródeł finansowania, umożliwiających realizację bieżących i przewidywanych potrzeb w zakresie płynności,

- d) Uzależnienie od zaciągniętych kredytów, pożyczek i lokat od sektora finansowego,
- e) Zagrożenia z tytułu nieterminowych wpływów należności, które również oddziałują na ryzyko płynności.

Wyniki pomiaru ryzyka płynności stanowią podstawę do wypracowywania strategii zarządzania środkami finansowymi, zapewniającej:

- a) Terminowe wywiązywanie się Banku z zobowiązań finansowych,
- b) Ograniczanie kosztów utrzymania płynności finansowej, do których zalicza się koszty pozyskania środków, a także koszty wymuszonej sprzedaży aktywów Banku,
- c) Uniezależnienie się Banku od niestabilnych źródeł finansowania, które mogą okazać się niedostępne w okresach finansowego załamania lub niekorzystnych zmian na rynku finansowym.

Komórka ds. ryzyk dokonuje na każdy dzień sprawozdawczy obliczeń nadzorczych miar płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej, umożliwiającym przeprowadzanie oceny skuteczności zarządzania płynnością jednocześnie monitorując wskaźniki jakościowe i ilościowe określające symptomy sytuacji kryzysowej.

Komórka ds. ryzyk co miesiąc sporządza raport w zakresie płynności krótko-, średnio- i długoterminowej i przekazuje go Zarządowi Banku. Ponadto raz na kwartał przekazywana jest Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej informacja na temat płynności Banku oraz na temat adekwatności przyjętych limitów płynnościowych. Raz do roku sporządzana jest także pogłębiona analiza płynności długoterminowej oraz raport z testowania planu awaryjnych płynności.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

Zarządzanie płynnością objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza ocenę przyjętych narzędzi pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania. Kontrola wewnętrzna w zakresie płynności przeprowadzana jest w oparciu o przepisy Regulaminu kontroli wewnętrznej Banku. Celem audytu wewnętrznego jest:

- 1) ustalenie, czy przyjęte zasady w zakresie zarządzania płynnością są wprowadzane w życie i przestrzegane, oraz czy decyzje podejmowane na ich podstawie są właściwe i czy realizowane są przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku,
- 2) ocena, czy przyjęte zasady spełniają następujące warunki:
 - a) zawierają efektywne procedury,
 - b) zapewniają właściwy przepływ informacji i szybkie podejmowanie decyzji,

- 3) kontrola działalności w zakresie zarządzania płynnością, w tym:
 - a) badanie prawidłowości realizacji zadań, wynikających z przyjętych procedur, organizacji pracy, efektywności działania i prawidłowości podejmowania decyzji przez upoważnionych pracowników,
 - b) ustalanie przyczyn i skutków występujących nieprawidłowości,
 - c) zabezpieczanie przed powstawaniem nieprawidłowości.

Bank Spółdzielczy w Oleśnicy jest członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, który jest organizacją zapewniającą płynność jego uczestnikom.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku oraz maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych.

Celem funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest stałe ograniczanie ryzyka, jak również zabezpieczanie się przed ewentualnymi skutkami ryzyka. Na proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej składają się następujące grupy czynności:

- 1) identyfikacja i ocena ryzyka,
- 2) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- 3) podejmowanie działań zaradczych,
- 4) raportowanie ryzyka stopy procentowej,
- 5) kontrola procesu.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki, jak również badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz wpływ na wartość ekonomiczną kapitału. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe w wartości nominalnej a w przypadku należności nieobsługiwanych pomniejsza się o rezerwę i koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem niedopasowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz ewentualnego wpływu tych zmian na wartość wyniku odsetkowego i wartość ekonomiczną kapitału.

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych. Limity ostrożnościowe uwzględniają całościowe narażenie Banku na ryzyko stopy procentowej i określone są w oparciu o analizy własne, jak też osób odpowiedzialnych za określone obszary działalności Banku. Limitowaniu podlega narażenie Banku na ryzyko niedopasowania, bazowe, opcji klienta, miary rozszerzonego wyniku odsetkowego netto z uwzględnieniem zmian wartości rynkowej wyrażone akceptowalnym poziomem zmian wyniku odsetkowego w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego, jak również poziomem zmiany wartości ekonomicznej oraz dużego obniżenia wyniku odsetkowego netto w odniesieniu do kapitału T1.

W sytuacji, gdy Bank dokonuje istotnych zmian w skali lub zakresie swojej działalności lub, gdy zachodzą istotne zmiany uwarunkowań rynkowych, dokonywana jest weryfikacja istniejących limitów ostrożnościowych.

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- 1) metodę luki stopy procentowej (jako podstawowe narzędzie analityczne),
- 2) analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wyniku odsetkowego jak i wartości ekonomicznej kapitału,
- 3) testy warunków skrajnych (w tym szokowe i odwrócone).
- 4) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Analizy ryzyka stopy procentowej dokonuje się pod kątem następujących zagadnień:

- 1) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania (analiza luki przeszacowania),
- 2) ryzyko bazowe (analiza niedoskonałego powiązania [korelacji] w dostosowaniu stóp procentowych rynkowych i podstawowych NBP)),
- 3) prognoza przyszłych zmian stóp referencyjnych (w oparciu o aktualne oczekiwania rynku - krzywa dochodowości, prognozy w mediach oraz inne publikacje),
- 4) marża odsetkowa (analiza porównawcza),
- 5) weryfikacja trafności prognoz przyszłych zmian stóp procentowych oraz poziomu wyniku, poprzez porównanie przyjętych założeń ze stanem faktycznym,
- 6) monitorowanie przekroczenia limitów.

Raporty dot. ryzyka stopy procentowej są przygotowywane w cyklach miesięcznych i przekazywane do Zarządu Banku oraz w cyklach kwartalnych do Zarządu Banku, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej. Raporty prezentują analizę i wyjaśnienie przyczyn zaobserwowanych w tych okresach trendów w rozbiciu na poszczególne typy ryzyka oraz ewentualne sugestie dotyczące kroków, jakie Bank powinien podjąć w celu ograniczenia lub zmiany profilu ryzyka.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza narzędzia pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno - sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania. Kontrola wewnętrzna w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmuje:

- 1) adekwatny proces identyfikacji i oceny ryzyka stopy procentowej, w powiązaniu z innymi ryzykami,
- 2) zasady polityki, procedury, instrukcje i metodologie, pozwalające na realizację zamierzonych celów,
- 3) adekwatne systemy informacji zarządczej i nadzorczej,
- 4) proces okresowego przeglądu i oceny zgodności działania komórek i jednostek organizacyjnych Banku z zasadami polityki i procedurami,
- 5) sformalizowany proces wprowadzania nowych produktów, w tym takich, które mogą narazić Bank na ryzyko stopy procentowej.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

Ryzyko operacyjne szacowane jest metodą podstawowego wskaźnika.

Dane z bilansu	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Średnia
Przychody z tytułu odsetek	18 857 226,68	74 830 400,53	86 709 044,82	60 132 224,01
Koszty z tytułu odsetek	577 430,13	14 433 714,56	20 984 696,56	11 998 613,75
Przychody z tytułu prowizji	6 211 643,55	6 082 049,61	6 151 538,36	6 148 410,51
Koszty z tytułu prowizji	983 649,27	1 079 312,86	1 071 935,84	1 044 965,99
Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	0,00	0,00	0,00	0,00
Przychody z operacji finansowych pozostałych	0,00	0,00	0,00	0,00

Koszty z operacji finansowych pozostałych	0,00	0,00	0,00	0,00
Wynik z pozycji wymiany	0,00	0,00	0,00	0,00
Pozostałe przychody operacyjne	765 577,42	1 122 519,37	3 382 676,59	1 756 924,46
Przychody z tytułu odszkodowań	49 975,88	10 415,83	37 196,12	32 529,28
Wynik Brutto	24 223 392,37	66 511 526,26	74 149 431,25	54 961 449,96
Współczynnik α	54 961 449,96			
Kapitał adekwatny	8 244 217,49			

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM OPERACYJNYM

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko (możliwość) poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się ryzyko prawne natomiast wyłącza się ryzyko strategiczne, oraz ryzyko reputacji, które jest związane z ryzykiem biznesowym.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest stałe ograniczanie ryzyka, ochrona zasobów, systemów oraz procesów, jak również zabezpieczanie się przed ewentualnymi skutkami ryzyka.

Powszechny charakter występowania ryzyka operacyjnego oznacza, że każdy pracownik Banku oraz każda jednostka organizacyjna Banku są odpowiedzialni za identyfikację ryzyka operacyjnego występującego w obszarze ich kompetencji i podejmowanie działań mających na celu ograniczanie poziomu tego ryzyka.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym ma charakter zintegrowany, tzn. wszystkie czynności i funkcje związane z zarządzaniem tym ryzykiem połączone są w spójną, przejrzystą, kompletną i efektywnie działającą całość. W celu uniknięcia potencjalnego konfliktu interesów i zapewnienia obiektywizmu, funkcja oceny ryzyka operacyjnego w Banku jest oddzielona od funkcji podejmowania decyzji biznesowych. Funkcja kontrolna systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest autonomiczna i zlokalizowana została w Centrali Banku, w komórce ds. ryzyk.

Do głównych zadań systemu należą:

- 1) dostarczenie informacji na temat ryzyka, jego profilu oraz poziomu strat,
- 2) stosowanie działań redukujących ryzyko i jego skutki,
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Na proces zarządzania ryzykiem operacyjnym składają się następujące grupy czynności:

- 1) identyfikacja i raportowanie ryzyka operacyjnego (w tym strat z tyt. ryzyka operacyjnego),

- 2) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- 3) podejmowanie działań zaradczych,
- 4) kontrola procesu.

OGRANICZANIE RYZYKA I DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym w sposób systemowy i bieżący. Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na tworzeniu rozwiązań bieżącego zarządzania ryzykiem i obejmuje ono:

- 1) tworzenie wewnętrznych regulacji i procedur dotyczących ryzyka,
- 2) rozwiązania organizacyjne dotyczące zarządzania ryzykiem,
- 3) rozwiązania techniczne,
- 4) doskonalenie wiedzy i umiejętności pracowników uczestniczących w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na:

- 1) zapobieganiu zdarzeniom operacyjnym, powstającym w produktach, procesach wewnętrznych oraz w systemach, stosując narzędzia i instrumenty proponowane przez Zarząd i jednostki organizacyjne,
- 2) podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń (incydentów),
- 3) likwidowaniu negatywnych skutków ryzyka.

W bieżącym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn powstawania zidentyfikowanych incydentów.

Wybór środków ochrony ma na celu ograniczenie ryzyka poprzez zmniejszanie prawdopodobieństwa występowania incydentów bądź też zmniejszenie skutków potencjalnych incydentów (ograniczenie strat, jeżeli incydent wystąpi). Wyboru dokonuje się z uwzględnieniem istniejącej infrastruktury organizacyjnej i technicznej, kosztów danego środka ochrony oraz spodziewanego ograniczenia ryzyka w wyniku jego zastosowania.

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA OPERACYJNEGO

Bank wykorzystuje do monitorowania ryzyka operacyjnego i do jego oceny dane o identyfikowanych zdarzeniach i zagrożeniach z zakresu ryzyka operacyjnego, a także stratach powodowanych przez to ryzyko.

Bank decyduje o tolerancji na ryzyko i podejmuje odpowiednie działania po przekroczeniu dozwolonego poziomu ryzyka. Kierownictwo Banku jest systematycznie (raporty miesięczne) a w razie potrzeby także na bieżąco, informowane o poziomie ryzyka operacyjnego,

a także o działaniach podejmowanych w związku ze zidentyfikowanymi zdarzeniami i zagrożeniami z zakresu ryzyka operacyjnego. Identyfikacji podlegają wszystkie zdarzenia (incydenty) niezależnie od tego, czy w momencie rejestracji miały charakter ryzyka zmierzającego do materializacji czy też nie.

Identyfikacja zdarzeń historycznych (incydentów) dokonywana jest w codziennej pracy Banku, na poziomie jednostek i komórek organizacyjnych. Rejestr incydentów prowadzony jest obligatoryjnie w każdym Oddziale i Wydziale Banku oraz na każdym samodzielnie wyodrębnionym organizacyjnie stanowisku pracy. Przedmiotem monitoringu ryzyka operacyjnego są:

- 1) zdarzenia operacyjne i ich skutki,
- 2) poziom ryzyka operacyjnego,
- 3) skuteczność podejmowania działań w ramach działań zaradczych, i działań podejmowanych przez Zarząd,
- 4) wielkości objęte limitami lub wielkościami progowymi.

Pomiar ryzyka operacyjnego dokonywany jest w trzech ujęciach:

- 1) statystycznym - na podstawie danych wewnętrznych oblicza się skalę zarejestrowanych incydentów oraz poziom strat operacyjnych,
- 2) jakościowo-ilościowym - dokonuje się oceny poziomu ryzyka w procesach Banku (mapowania) oraz pomiaru wskaźników ryzyka operacyjnego,
- 3) zgodności z normami prawnym - oblicza się wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne.

Bank na podstawie danych o incydentach oblicza skalę zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych oraz szacuje wielkość strat powstałych na skutek tychże zdarzeń. Szacunku strat dokonuje Komórka ds. ryzyk w okresach miesięcznych, na podstawie zasad opisanych w „Instrukcji Zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”.

Bank stosuje punktową ocenę poziomu ryzyka operacyjnego do analizowania procesów. Ocenę tę prowadzi się z uwzględnieniem spodziewanego prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń potencjalnych oraz ich wpływu (siły negatywnego oddziaływania zagrożenia) na procesy. Na podstawie przeprowadzonej oceny poziomu ryzyka operacyjnego w procesach sporządza się mapę ryzyka, będącą graficznym obrazem ryzyka operacyjnego zawartego w procesach Banku.

Bank wykorzystuje kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI), określające miarę oraz definicję poziomu akceptowalności dla poszczególnych rodzajów ryzyka, pozwalając na śledzenie zmian w poziomie ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Banku oraz na podejmowanie decyzji zaradczych. Ponadto, w ramach samooceny stosowane jest także dodatkowe narzędzie w formie ankiety czynników ryzyka operacyjnego, mające na celu identyfikację ewentualnych zagrożeń dla realizowanych przez Bank procesów.

STOSOWANE METODY WYLICZANIA WYMOGU KAPITAŁOWEGO NA POKRYCIE RYZYKA OPERACYJNEGO

Bank, do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, stosuje metodę wskaźnika bazowego. Wskaźnik jest średnią wartością wyniku z okresu ostatnich trzech lat - jest to iloraz z sumy dodatnich wyników i liczby lat, w których wynik był dodatni. Roczny wynik kalkulowany jest jako suma wybranych pozycji rachunku zysków i strat, określonych w Rozporządzeniu CRR.

RAPORTOWANIE RYZYKA OPERACYJNEGO

Wszystkie Oddziały i Wydziały zobowiązane są do niezwłocznego wprowadzania incydentów ryzyka operacyjnego w formie elektronicznego zapisu w systemie ZORRO. Zbiorczy raport o incydentach ryzyka operacyjnego sporządza Komórka ds. ryzyk w cyklach miesięcznych i przekazuje ją na posiedzenia Zarządu Banku. Zarząd raportuje w sprawie ryzyka operacyjnego do Rady Nadzorczej raz na kwartał, na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej przypadającym po kwartale, za który sporządzony jest raport.

Bank podejmuje działania przeciwdziałające ryzyku odpowiednio do wyników oceny tego ryzyka.

Działania zabezpieczające obejmują:

- 1) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku
- 2) zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku.
- 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.
- 4) działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów;
- 5) osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka.
- 6) stosowanie ubezpieczeń.
- 7) tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania.
- 8) okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury i systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności, głównie poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Głównym celem polityki kapitałowej Banku jest utrzymywanie takiego poziomu kapitału, który pozwala na zapewnienie sukcesywnego wzrostu skali działania Banku, przy jednoczesnym ponoszeniu akceptowalnego przez Bank poziomu ryzyka występującego w jego działalności. Aby zapewnić realizację tych priorytetów zasadniczym celem kapitałowym Banku jest osiągnięcie przewidzianego planem poziomu funduszy własnych oraz utrzymywanie ich na poziomie zabezpieczającym zidentyfikowane ryzyka istotne, występujące w działalności Banku.

LIMITOWANIE, POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA KAPITAŁOWEGO

Akceptowany przez Bank poziom ryzyka mierzonego ilościowo wartością kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych ryzyk występujących w jego działalności określony jest z uwzględnieniem zapisów w „Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” oraz pożądanym i akceptowanym profilem ryzyka kapitałowego (strukturę kapitału) zawarty w „Polityce zarządzania kapitałem w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”. W okresach kwartalnych Bank przeprowadza kapitałowe testy warunków skrajnych. Kapitałowy test warunków skrajnych wykonywany jest w układzie czterostopniowym i obejmuje wyliczenie relacji skorygowanych wymogów kapitałowych do funduszy własnych:

- 1) **Test I stopnia** - Założenie łącznego wystąpienia maksymalnych wymogów kapitałowych dla każdego rodzaju ryzyka ustalonych za okres ostatnich 12 miesięcy oraz porównanie wymogów z funduszami własnymi na datę badania, z pomniejszeniem o amortyzację funduszu udziałowego, instrumentów kapitałowych oraz pożyczek podporządkowanych, obowiązującym na datę 31.12.2023r.
- 2) **Test II stopnia** - Założenie pogorszenia się parametrów makroekonomicznych i ich wpływu na adekwatność kapitałową Banku, poprzez korektę rocznego wyniku finansowego, z uwagi na:
 - a) Spadek marży odsetkowej o 1,0% (w wyniku zmian ogólnego poziomu stóp

procentowych oraz działań konkurencji),

- b) Spadek przychodów z prowizji o 4,0% (w wyniku działań konkurencji),
- c) Wzrost kredytów zagrożonych o 8,0% - koszty z tytułu odpisów na rezerwy, z uwzględnieniem wskaźnika poziomu rezerw - poziom rezerw/portfel kredytowy (w wyniku pogorszenia parametrów makroekonomicznych, jak PKB, poziom bezrobocia),

Test obejmuje porównanie wymogów z testu I stopnia z funduszami własnymi na datę badania, skorygowanymi o wynik finansowy uwzględniający spadek wyniku z odsetek, spadek przychodów z prowizji oraz wzrost kosztów tworzenia rezerw.

- 3) **Test III stopnia** - Założenie wystąpienia warunków Testu II stopnia oraz dodatkowo procentowy wzrost wymogów kapitałowych z tytułu wzrostu skali działania Banku/wzrostu ponoszonego ryzyka, na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy o 4,0%;
- 4) **Test IV stopnia** - Założenie wystąpienia warunków Testu III stopnia oraz dodatkowo wzrost funduszy własnych w wyniku uruchomienia planu awaryjnego, obejmującego spadek kosztów działania banku o 5,0%.

Wyniki testów przekazywane są Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku jako element raportu z oceny poziomu adekwatności kapitałowej Banku.

KONTROLA ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM

Bank posiada adekwatny system kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania kapitałem. Fundamentalnym składnikiem tego systemu jest niezależne, regularne badanie i ocena efektywności systemu zarządzania kapitałem.

Efektywny system kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania kapitałem obejmuje:

- ocenę procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego, oraz ocenę przeglądów tych procesów,
- ocenę adekwatności procesu zarządzania kapitałem do skali i zakresu działalności Banku,
- ocenę procesów planowania kapitałowego,
- przegląd aktualności obowiązujących regulacji wewnętrznych w tym zakresie.

Audyt dokonuje niezależnej oceny: procesu zarządzania kapitałem, przeglądów oraz systemu kontroli wewnętrznej.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BIZNESOWYM

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM BIZNESOWYM

Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan finansowo-gospodarczy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Zarządzanie ryzykiem biznesowym w Banku skupia się głównie na obszarze ryzyka wyniku finansowego, definiowanego jako ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka wyniku finansowego jest generowanie wyniku finansowego na poziomie zapewniającym stabilny wzrost funduszy własnych, adekwatny do wzrostu ponoszonego ryzyka, poprzez efektywne zarządzanie działalnością bankową, mającą wpływ na ostateczny poziom wyniku finansowego.

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO BIZNESOWE

Dopuszczalny poziom ryzyka biznesowego w Banku wyrażony jest za pomocą stopnia narażenia wyniku finansowego oraz funduszy własnych Banku na to ryzyko (poprzez system wewnętrznych limitów narażenia Banku na ryzyko wyniku finansowego).

Bank w ramach analizy ryzyka wyniku finansowego monitoruje zgodnie z planem finansowym oraz Strategią Banku wskaźniki, do których należą:

1. Stopa zwrotu z aktywów ROA;
2. Stopa zwrotu z funduszy ROE;
3. Relacja kosztów działania banku z amortyzacją do wyniku działalności bankowej;
4. Marża odsetkowa

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA BIZNESOWEGO

Monitorowanie ryzyka biznesowego, w tym w szczególności ryzyka wyniku finansowego odbywa się w komórce ds. ryzyk.

Zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego w Banku oparte jest na analizie czynników mających wpływ na poziom wyniku finansowego oraz jego stabilność/zmienność w czasie. Pomiar ryzyka wyniku finansowego odbywa się poprzez analizę historyczną:

1. Poziomu i struktury aktywów i pasywów,
2. Poziomu i struktury przychodów i kosztów oraz zmienność elementów rachunku zysków i strat, mających wpływ na poziom wyniku finansowego,
3. Ryzyka kredytowego,
4. Ryzyka płynności,
5. Ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym,

Informacje z zakresu oceny ryzyka wyniku finansowego przekazywane Zarządowi Banku w cyklach miesięcznych. Zarząd przedstawia raporty z zakresu analizy ryzyka wyniku finansowego w cyklach kwartalnych Komitetowi Audytu a następnie prezentuje na posiedzeniach Rady Nadzorczej.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM BIZNESOWYM

Zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza narzędzia pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, przestrzeganie ustalonych wewnętrznych limitów, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.

WYNIK FINANSOWY

Rok 2023 był rokiem, w którym wypracowaliśmy rekordowy zysk netto w wysokości 28 233 667,11 zł. (brutto 36 381 646,11 zł.)

Rachunek zysków i strat

Lp.	Wyszczególnienie	2023
1	Przychody z tytułu odsetek	86 709 044,82
2	Koszty odsetek	20 984 696,56
3	Wynik z tytułu odsetek	65 724 348,26
4	Przychody z tytułu prowizji	6 151 538,36
5	Koszty prowizji	1 071 935,84

6	Wynik z tytułu prowizji	5 079 602,52
7	Wynik działalności bankowej	70 803 950,78
8	Pozostałe przychody operacyjne	3 382 676,59
9	Pozostałe koszty operacyjne	181 758,01
10	Koszty działania banku	28 740 569,14
11	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 230 428,28
12	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	14 115 316,73
13	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	6 463 090,90
14	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	7 652 225,83
15	Zysk brutto	36 381 646,11
16	Podatek dochodowy	8 147 979,00
17	Zysk netto	28 233 667,11

Podsumowanie

W 2023 roku nastąpił wzrost przyjętych depozytów o ponad 40 mln zł. Nastąpił wzrost wartości udzielonych kredytów o prawie 70 mln zł. Suma bilansowa Banku wynosiła 1 336 mln zł. i była wyższa niż w roku ubiegłym o ponad 70 mln zł.

Wyszczególnienie	31.12.2022	31.12.2023
Suma bilansowa netto	1 261 107	1 335 687
Depozyty (wartość nominalna)	1 161 402	1 204 442
Kredyty (wartość nominalna)	407 497	474 087

W 2023 roku Bank obsługiwał finansowo 13 budżetów samorządów lokalnych, prowadził 35 881 rachunków i 4 551 rachunków kredytowych. W 2023 roku pracownicy Banku wykonali 5 964 053 różnych operacji bankowych (w tym 1 429 326 operacji internetowych). Na dzień 31.12.2023 roku Bank zatrudniał 179 osób.

Bank zwraca szczególną uwagę na utrzymywanie wysoko wykwalifikowanej kadry. Kompetencje jej są nieustannie podnoszone. Bank aktywnie wykorzystuje możliwości dofinansowania szkoleń przez różne instytucje.

Podsumowując tą analizę stwierdzić należy, że Bank Nasz charakteryzuje się:

- **właściwym poziomem wskaźników finansowych,**
- **wysokim dodatnim wynikiem finansowym.**

Zarząd Banku nie widzi zagrożeń dla możliwości kontynuowania działalności Banku Spółdzielczego w Oleśnicy. Adekwatność kapitałowa utrzymana była na właściwym poziomie. Nie miały miejsca trudności związane z bieżącą płynnością finansową. Nadwyżka środków pozwalała na utrzymanie odpowiedniej płynności banku. Plan przyjęty na kolejny rok zakłada dalszy rozwój Banku. Założenia planu finansowo-gospodarczego przewidują bezpieczny wzrost podstawowych wartości bilansowych, w szczególności kredytów, oraz uzyskanie dodatniego wyniku finansowego. Zadaniem Banku będzie również modernizacja i rozwój usług i produktów bankowych.

Jednym z podstawowych wymagań ciągłego rozwoju banku jest posiadanie na odpowiednim poziomie kapitałów własnych, które zapewnia Bankowi możliwość dalszego działania oraz zdolność przestrzegania wymaganych prawem współczynników kapitałowych i limitów koncentracji. Zarząd Banku podejmuje szereg działań zmierzających do osiągnięcia powyższego celu.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Oleśnicy

Aleksander Dachowski

Wojciech Niedbałka

Krzysztof Pichliński

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Oleśnica, dnia 15.03.2024 roku